

Ayin HaRa - The Evil Eye, Part II

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

Do we take Evil Eye concerns seriously?

1. Ramban to Bava Batra 59a

...בהיזק ראייה דנזקי אדם באדם הוא, אי משום עין רעה אי משום לישנא בישא אי משום צניעותא

Regarding damage by sight, this is harm of one person by another – due to evil eye, harmful speech or privacy

2. Shulchan Aruch Orach Chaim 141:6

יכולים לקרות ב' אחים זה אחר זה והבן אחר האב, ואין מניחים אלא בשביל עין הרע

One may call two brothers or a father and son consecutively - but we don't permit it, due to the evil eye.

3. Talmud, Pesachim 110b

כללא דמילתא כל דקפיד קפדי בהדיה ודלא קפיד לא קפדי בהדיה ומיהו למיחש מיבעי

As a rule: One who is precise in it will be treated precisely, and one who is imprecise in it will be treated imprecisely, but one should be careful.

4. R' Ovadia Yosef, Yabia Omer 2:Even haEzer 7:11

בנוגע לב' אחים הרוצים לישא ב' אחיות, הנה אע"פ שהנוב"י הקשה ע"ז, ממ"ש בגמ' שהיו פ' זוגי אחים לפ' זוגות אחיות, ומכאן זה הכריח דלא צוה ריה"ח אלא לזרעו, כבר כ' לתרץ החיד"א שיש חילוק בין זמנם לזמנינו, מתרי טעמי, (א) משום שגברה הסט"א של עין הרע בזה"ז. (ב) שאין זה מצוי לעשות כן בזמנינו, ולכן יש חשש של עיה"ר... ויש לפקפק בטעמו הא', שהרי הדבר ידוע כי הרבה עניני רוח רעה אינם נמצאים בזמנינו... ואפשר דהאידינא אכשור דרי להאי מילתא, מטעם כי הסט"א יונקת מן הקדושה, ולפי תוקף קדושת הראשונים היתה הסט"א תקיפה ביותר... נראה שנכון לחוש לזה במקום שנהגו להקפיד...

Regarding two brothers who wish to wed two sisters: The Noda b'Yehudah challenged it because the gemara includes such cases; he contended that R' Yehudah haChasid only meant to instruct his descendants. However, the Chida answered that there is a difference between then and now, because (1) The forces of the evil eye are stronger today, and (2) People don't normally marry thus today, and so there is concern for the evil eye... One could argue his first point, for it is known that many issues of the evil eye are not found today... Perhaps our generation is better in this regard; the 'other side' is nourished by forces of sanctity, so that in the days of our ancestors' sanctity this force was stronger... It appears that one should be concerned where people are customarily cautious...

5. R' Moshe Stern, Beer Moshe 8:36

שאלה אם יש מקור למנהג לקשור חוט שני מפני עין הרע על התינוק ועגלתו וכיוצ"ב. השבתי כן היה המנהג, והכל עשו כן. כן דקדקו לקשור חוט שני אדום על עגלה או מטת התינוק מפני עין הרע, וכל אלו הג' מנהגים בכלל מנהג נשים זקינו ששעליהם כ' הרשב"א (ב:רסח) שאל יזלו בדבריהן ובמנהגיהם כי בודאי יסודתם בהררי קודש גם אם נעלם הטעם ממנו.

Question: Is there a source for tying a red string on a child, carriage and so on because of the evil eye?

Answer: That was the universal practice; they were careful to tie a red string on a carriage and crib of a child because of the evil eye. All of these are the practices of elderly women, regarding which the Rashba wrote that we should not mock their words and practices, for they are certainly founded in the sacred mountains, even if we do not know the reasons.

The treatments are dangerous

6. Rambam, Moreh haNevuchim 1:62

נכתבו הכזבים ההם אשר בדאום הפתאים הראשונים, ונעתקו הספרים ההם לידי הטובים רכי הלב הסכלים אשר אין אצלם מאזנים ידעו בהם האמת מן השקר, והסתירו ונמצאו בעזבונותם ונחשב בהם שהם אמת. וסוף דבר פתי יאמין לכל דבר

These lies created by early fools were recorded, and the books were brought to good people of soft spirit, fools who lacked a scale with which to know truth from falsehood. They hid these books, which were found in their estates, and people thought them to be true. In the end, a fool will believe everything.

7. Tosefta Shabbat 7:11

הקושר חוט [על גבין] אדום רבן גמליאל או' אינו מדרכי האמרי ר' לעזר בי ר' צדוק או' הרי זה מדרכי האמורי

One who ties a red string: Rabban Gamliel says this is not an Emorite practice; R' Elazar son of R' Tzaddok says it is an Emorite practice.

8. Rambam, Moreh haNevuchim 3:37

חקות הגוים כלם אשר היו חושבים שהם כחות וסגולות, ואפילו דבר שלא יהיה בו ריח ע"ז נאסר... ואסרה חקותיהם כלם אשר יקראו דרך האמורי, למה שנמשך אליהם מע"ז...

The practices of the nations, which they considered forces and *segulot*, even practices which lack a scent of idolatry, are prohibited... The Torah prohibited all of their practices which are titled 'Emorite practices' which came to them from idolatry...

9. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Tefillin, Mezuzah v'Sefer Torah 5:4

מנהג פשוט שכותבים על המזוזה מבחוץ כנגד הריוח שבין פרשה לפרשה שקי ואין בזה הפסד לפי שהוא מבחוץ, אבל אלו שכותבין מבפנים שמות המלאכים או שמות קדושים או פסוק או חותמות הרי הן בכלל מי שאין להם חלק לעולם הבא, שאלו הטפשים לא די להם שבטלו המצוה אלא שעשו מצוה גדולה שהיא יחוד השם של הקב"ה ואהבתו ועבודתו כאילו הוא קמיע של הניית עצמן כמו שעלה על לבם הסכל...

The popular practice is to write upon the outside of the mezuzah, opposite the space between portions, the Name Sha-dai. There is no loss; this is external. However, one who writes the names of angels, or Holy Names, or a sentence or seals, inside the parchment, is included among those who have no share in the next world. Not only do these fools nullify the mitzvah, but they make a great mitzvah, the unification of Gd's Name and love of Him and service of Him as though it was an amulet for personal benefit, as has arisen in their foolishness.

10. Talmud, Menachot 33b

אמר רבא מצוה להניחה בטפה הסמוך לרה"ר מאי טעמא רבנן אמרי כדי שיפגע במזוזה מיד רב חנינא מסורא אומר כי היכי דתינטריה

Rava said: The mitzvah is to place it in the *tefach* closest to the outside. Why? The sages said: To encounter it immediately. Rav Chanina of Sura said: To protect him.

11. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Avodat Kochavim 11:12

הלוחש על המכה וקורא פסוק מן התורה... לא די להם שהם בכלל מנחשים וחוברים אלא שהן בכלל הכופרים בתורה שהן עושין דברי תורה רפואת גוף ואינן אלא רפואת נפשות שנאמר (משלי ג:כב) ויהיו חיים לנפשך, אבל הבריא שקרא פסוקין ומזמור מתהילים כדי שתגן עליו זכות קריאתו וינצל מצרות ומנוקים הרי זה מותר.

One who chants over a wound, reading a passage of Torah... is not only among the sorcerers and charmers, but is among the deniers of Torah who turn it into medicine for the body when it is really medicine for the soul, as it is written (Mishlei 3:22), 'They will be life for your soul.' But one who is healthy may read the verses and chapters of Psalms for protection in the merit of reading them, to be saved from trouble and harm.

An acceptable treatment: Avoid having it done to you

12. Talmud, Berachot 20a

עין שלא רצתה לזון ממה שאינו שלו אין עין הרע שולטת בו

An eye that does not desire to benefit from others' property cannot be affected by an evil eye.

13. Talmud, Pesachim 50b

המשתכר בקנים ובקנקנים אינו רואה סימן ברכה לעולם מאי טעמא כיון דנפיש אפחזייהו שלטא בהו עינא

One who profits from reeds and barrels will never see benefit; their volume is great, so people see them.

14. Talmud, Pesachim 50b

תגרי סימטא ומגדלי בהמה דקה וקוצצי אילנות טובות ונותנין עיניהן בחלק יפה אינו רואה סימן ברכה לעולם מאי טעמא דתהו ביה אינשי

Street merchants, those who raise weak breeds of animals, those who cut down good trees and those who seek to receive the greater portion will never see a sign of blessing. Why? Because people are amazed by them.

15. Talmud, Eruvin 64a-b

המחזיק בנכסי הגר מה יעשה ויתקימו בידו יקח בהן ספר תורה אמר רב ששת אפילו בעל בנכסי אשתו רבא אמר אפילו עבד עיסקא ורווח רב פפא אמר אפילו מצא מציאה

What should one do upon acquiring the property of a deceased convert? He should use it to acquire a Torah. Rav Sheshet added: As well as a husband who inherits from his wife. Rava added: And even one who receives great profit from a business investment. Rav Pappa added: And even one who finds something.

16. Talmud, Berachot 20a

וידגו לרב בקרב הארץ מה דגים שבים מים מכסין עליהם ואין עין הרע שולטת בהם אף זרעו של יוסף אין עין הרע שולטת בהם
The fish in the sea are covered by water and are not affected by the evil eye.